

Cylchlythyr Partneriaeth Natur Lleol Sir Fynwy

Hydref 2023

Ail-lansio'r PNLI

Cafodd Partneriaeth Natur Lleol Sir Fynwy (PNLI) ei hail-lansio'n llwyddiannus ym mis Gorffennaf 2023 gyda chyfarfod wyneb-yn-wyneb yn cael ei gynnal yn Neuadd y Sir, Brynbuga. Daeth nifer dda o bobl i'r ail-lansiad gyda chyfanswm o 13 o fynychwyr yn cynrychioli ystod eang o sefydliadau partner. Croesawom Sorrel Jones fel ein cadeirydd newydd a chytunwyd ar gylch gorchwyl newydd y bartneriaeth gan fynychwyr.

Yn anffodus, roedd y tywydd yn ein herbyn, ac ni allem wneud "bioblitz" yn yr ardd fwytadwy anhygoel fel y cynlluniwyd.

Cafwyd trafodaeth wych am amrywiaeth o brosiectau a mentrau yn digwydd ledled y sir, gellir dod o hyd i fanylion llawn yn y cofnodion a anfonwyd drwy e-bost ar 11/08/2023.

Ffigur 1 Ail-lansio'r PNLI yn Neuadd y Sir

Lleoedd Lleol ar gyfer Natur

Mae Cyngor Sir Fynwy wedi derbyn cyllid Lleoedd Lleol ar gyfer Natur i ddarparu *Natur ar Garreg y Drws* i drigolion ac ymwelwyr. Eleni rydym yn canolbwyntio ar dref y Fenni ac mae astudiaeth ddichonoldeb wedi'i chynnal i nodi safleoedd a chyfleoedd ar gyfer gwelliannau i natur a phobl. Mae'r ymgynghoriad cyhoeddus bellach wedi'i gwblhau yn dilyn haf prysur o ddigwyddiadau, yn dosbarthu taflenni ac ymgysylltu â rhanddeiliaid o fewn Cyngor Sir Fynwy a thu hwnt, gan gynnwys grwpiau cymunedol lleol a thrigolion y Fenni. Fe wnaethom hefyd gynnal digwyddiadau ymgynghori dros dro mewn safleoedd allweddol, a arweiniodd at drafodaethau cadarnhaol gyda phobl leol.

Daeth y cyfnod ymgynghori i ben ar yr 11^{eg} Medi a chafwyd cyfanswm o 112 o ymatebion i'r arolwg ar-lein gyda sylwadau cefnogol yn bennaf. Rydym wedi casglu'r holl adborth at ei gilydd a'i ddefnyddio i hysbysu pa safleoedd fydd yn cael eu datblygu a sut olwg fydd ar ddarparu. Y safleoedd a fydd yn cael eu datblygu yw ymyl ffordd Lower Monk Street, ardal chwarae Major's Barn, ardal chwarae St Helen's Close, manau gwyrdd yn Dan y Deri, yr Orsaf Fysiau a Pharc Croesonen.

Unwaith y bydd gennym y dyluniadau manwl yn ôl gan ein hymgynghorwyr, byddwn yn gallu symud ymlaen ar ymgynghoriad â ffocws terfynol ac yna cyflwyno gyda'n timau tir y flwyddyn ariannol hon. Mae'r safleoedd a ddewiswyd i'w cyflawni yn cynnwys gwelliannau fel gwelliannau glaswelltir a phlannu blodau gwylt, plannu coed a chyfleusterau tyfu bwyd cymunedol.

Ffigur 2 Mannau Natur Cymunedol a ddarparwyd yn 2021/22 yn Nhrefynwy trwy ariannu Lleoedd Lleol ar gyfer Natur.

Coridorau Gwyrdd

Mae Cyngor Sir Fynwy wedi derbyn cyllid drwy Gronfa Ffyniant Gyffredin Llywodraeth Cymru, drwy Bartneriaeth Grid Gwyrdd Gwent, i barhau i ddatblygu 'Prosiect Seilwaith Gwyrdd y Coridor Gwyrdd' sy'n cynnwys prif aneddiadau Sir Fynwy. Nod y prosiect yw nodi safleoedd gwyrdd bach i ganolig ar gyfer gwella bioamrywiaeth, wedi'u lleoli o fewn 'Coridorau Gwyrdd' sy'n croesi ein haneddiadau trefol ac sydd eisoes wedi'u mapio. Nid yn unig y byddant yn gweithredu fel 'cerrig camu' ar gyfer bywyd gwyllt sy'n teithio drwodd i'r tirweddau mwy (ar ymylon ein haneddiadau), ond byddant yn cynyddu gwytnwch ecolegol y Coridorau Gwyrdd hyn ac yn gwella lles cymunedol.

Rydym yn gweithio ochr yn ochr â Chynghorau Tref a Chymuned Lleol, grwpiau amgylcheddol lleol, ac wedi cynnal ymgynghoriad cyhoeddus ar-lein haf eleni gyda phreswylwyr, hysbysebu'r ymgynghoriad trwy bosteri ar safleoedd, ar y cyfryngau cymdeithasol a mynychu ffeiriau amgylchedd a chynnal rhai digwyddiadau dros dro. Ymatebodd 99 o drigolion a chytunodd y mwyafrif y gall safleoedd gwyrdd gyfrannu at wella bioamrywiaeth a chytuno ar bwysigrwydd cysylltu ein Coridorau Gwyrdd ar gyfer bywyd gwyllt. Ar yr arolwg, gwnaethom hefyd ofyn am safleoedd gwyrdd yr hoffai cymunedau lleol eu hargymell, fel safleoedd ychwanegol ar gyfer y prosiect. Mae adborth o'r arolwg yn cael ei gasglu ar hyn o bryd a bydd yn bwydo i mewn i ddyluniadau prosiect a awgrymir. Mae costau a manylebau ar gyfer y gwelliannau hefyd yn cael eu llunio ar hyn o bryd.

Y 'safleoedd cerrig camu' rydym yn canolbwyntio arnynt eleni yw: Hen Heol Henffordd (Y Fenni), Redwick Rd Park (Magwyr), Hendre Close/Rockfield Avenue a Watery Lane/Rolls Avenue (Trefynwy), a Chaeau Chwarae Rhosied (Rhosied).

Ffigur 3 Plannu coed ffrwythau a gwenynen yn llawn pail

Plannu Plygiau Blodau Gwylt yng Nghoedwig Woolpitch

Ym mis Hydref, ymunodd myfyrwyr o ysgol gynradd Thornwell ac ysgol gynradd y Santes Fair yng Nghas-gwent ar safle gofod natur gymunedol Coedwig Woolpitch. Gwnaeth y myfyrwyr waith gwych yn ein helpu i blannu cymysgedd o blygiau blodau gwylt brodorol i'r ardaloedd glaswelltir er mwyn darparu adnodd ar gyfer rhywogaethau peillwyr. Gweithiodd y myfyrwyr yn galed ac nid oeddent yn ofni mynd yn fwdlyd, rydym yn edrych ymlaen at weld sut mae'r planhigion yn sefydlu ac yn gwella'r fioamrywiaeth yma.

Ffigur 4 Myfyrwyr o Ysgol Gynradd Thornwell yn helpu gyda phlannu blodau gwylt.

Yn ogystal â phlannu'r plygiau yng Nghoedwig Woolpitch, rydym hefyd wedi rhoi blychau o blygiau i ysgol gynradd Thornwell i'w defnyddio ar dir eu hysgol, yn ogystal â grŵp Perllan Gymunedol Woolpitch a grŵp Cymunedol Severn Crescent.

Rydym hefyd yn gobeithio trefnu diwrnod plannu plygiau arall yn Strongbow Road, man natur cymunedol arall yng Nghas-gwent gydag ysgolion cyfagos.

Ffigur 5 Myfyrwyr yn mynd ati

Y Fenni Gwyrddach

Aethom i ddigwyddiad Gwyrddach y Fenni ddydd Sul 1^{af} Hydref, digwyddiad gwych sy'n dathlu popeth gwyrdd yn y dref.

Gwnaethom ddefnyddio ein stondin i rannu syniadau ar gyfer ein prosiectau Mannau Natur Cymunedol a Choridorau Gwyrdd yn ogystal â sgwrsio â thrigolion lleol am unrhyw syniadau sydd ganddynt ar gyfer prosiectau a chyfleoedd yn y Fenni yn y dyfodol.

Fe wnaethom hefyd gefnogi Colette Mooney, ein Swyddog Ymwybyddiaeth Hinsawdd a Natur gyda gweithgaredd i blant, gan greu baneri papur gan ddefnyddio rhwbiadau creonau dail, a darganfod beth mae coed yn ei olygu i bobl ifanc.

Ar y cyfan, roedd yn ddigwyddiad prysur ac yn gyfle gwych i gael sgysiau defnyddiol am yr hyn sy'n bwysig i drigolion o ran eu manau gwyrdd. Rydym wedi defnyddio'r wybodaeth hon i lywio ein dyluniadau ar gyfer manau natur cymunedol a safleoedd coridorau gwyrdd.

Ffigur 6 Arddangosfa Mannau Natur Cymunedol a Choridorau Gwyrdd

CGAN Lleol Sir Fynwy

Mae gwaith ar CGAN Lleol Sir Fynwy bellach yn bwrw ymlaen yn gyflym. Bydd y cynllun yn anelu at ddarparu camau ymarferol y gellir eu cyflawni, sydd wedi'u cynllunio i helpu i wrthdroi'r dirywiad mewn bioamrywiaeth ac adeiladu gwytnwch ecosystemau. Bydd y CGAN yn cynnwys strategaeth, a chyhoeddir y set gyntaf o gynlluniau gweithredu ar gyfer rhywogaethau a chynefinoedd â blaenoriaeth erbyn diwedd y flwyddyn ariannol. Bydd Rhan 1 hefyd yn cynnwys Cynllun Gweithredu Cyffredinol i ddarparu cyfres o gamau gweithredu nad ydynt yn gysylltiedig â chynefin neu rywogaethau penodol, sydd wedi'u nodi fel blaenoriaethau lleol i sicrhau adferiad natur yn Sir Fynwy.

Hoffem sefydlu gweithgor o aelodau PNLI i fod yn gyfrifol am adolygu cynlluniau gweithredu cyn iddynt gael eu cyhoeddi, a chynnal adolygiad blynyddol o'r camau gweithredu ar gyfer monitro ac adrodd. E-bostiwch localnature@monmouthshire.gov.uk os oes gennych ddiddordeb mewn bod yn rhan o'r grŵp.

Hoffem hefyd gynnwys astudiaethau achos o brosiectau adfer natur a gynhaliwyd gan aelodau PNLI, felly os oes unrhyw beth yr hoffech ei rannu, cysylltwch â ni.

Ffigur 7 Dail blodau gwylt yn Sir Fynwy

Erthygl Nodwedd – Grŵp Ystlumod Sir Fynwy

Mae grŵp bach o aelodau Grŵp Ystlumod Sir Fynwy wedi bod yn chwilio am glwydfan mamolaeth Ystlumod Trwyn Pedol Fwyaf yn ardal Wentwood yn Sir Fynwy ond mae'r hyn y mae'r grŵp yn dechrau ei ddarganfod hyd yn oed yn fwy cyffrous, ac fel sy'n ymddangos yn nodweddiadol gyda'r holl waith ystlumod, mae'n codi mwy o gwestiynau nag atebion.

Mae gan grŵp ystlumod Sir Fynwy, sy'n cwmpasu Sir Fynwy a Chasnewydd, oddeutu 20 o aelodau. Mae'n gymysgedd amrywiol o selogion ystlumod gan gynnwys y rhai sy'n cymryd rhan yn y Rhaglen Genedlaethol Monitro Ystlumod Trwyn Pedol lleiaf a mwyaf, mae rhai'n fedrus mewn achub ystlumod, mae eraill yn arwain teithiau ystlumod, ac mae gan lawer ddiddordeb cyffredinol am ystlumod. Mae llawer llai o bobl yn gweithio ar brosiectau ymchwil hirdymor. Un prosiect o'r fath yw'r chwilio parhaus am ystlumod coetir prin fel ystlumod Bechstein ac ystlumod Barbastelle. Ers dros 10 mlynedd mae Stephen Davison wedi bod yn rhedeg y prosiect gan ganolbwyntio ar rywogaethau sy'n dibynnu ar gynefinoedd coetir o ansawdd da. Wrth ddysgu mwy am ddsbarthiad ystlumod Bechstein a Barbastelle, mae'r prosiect hefyd yn cynyddu ein gwybodaeth am ymddygiad a dosbarthiad rhywogaethau eraill, gan gynnwys y rhai a oedd gynt yn brin yn Ne-ddwyrain Cymru fel ystlumod Serotine a Leisler.

Mae'r prosiect hwn wedi gofyn am lawer iawn o ymroddiad i'r achos gan Stephen a'i wraig Linda gan gynnwys dod o hyd i safleoedd trapio addas, cael yr holl ganiatadau a thrwyddedau perthnasol, cwblhau gwaith arolwg rhagarweiniol ac yna nosweithiau trapio hir, lleoli, a chynnal a chadw synwryddion sefydlog ac, os ydym yn ddigon ffodus i ddal ystlum arbennig o ddiddorol, sesiynau radio-olrhain. Mae'r gwaith caled hwn wedi arwain at ddarganfod yr unig glwydfan mamolaeth hysbys ar gyfer ystlumod Bechstein yng Nghymru.

Ym mis Mai 2022, yn ystod arolwg trapio ystlumod coetir nodweddiadol gyda Choed Cadw, gyda throellwr mawr yn grillio yn y pellter a chyfflog yn hedfan uwch ein pennau, am 10:30 y nos cawsom ein synnu wrth i ni ddal ystlum Trwyn Pedol Fwyaf, feichiog.

Mae ystlumod Trwyn Pedol Fwyaf yn un o'n hystlumod mwy, sydd â chorff maint gellyg sy'n pwysu hyd at tua 34g. Wedi esblygu i glwydo mewn ogofâu, maent bellach i'w gweld yn defnyddio ysguboriau, tai mawr, ac eglwysi mewn tirweddau o ansawdd da sy'n gyfoethog o bryfed. Fel ystlum sy'n clwydo'n rhydd, nid ydynt yn tueddu i fod heb sylw am hir.

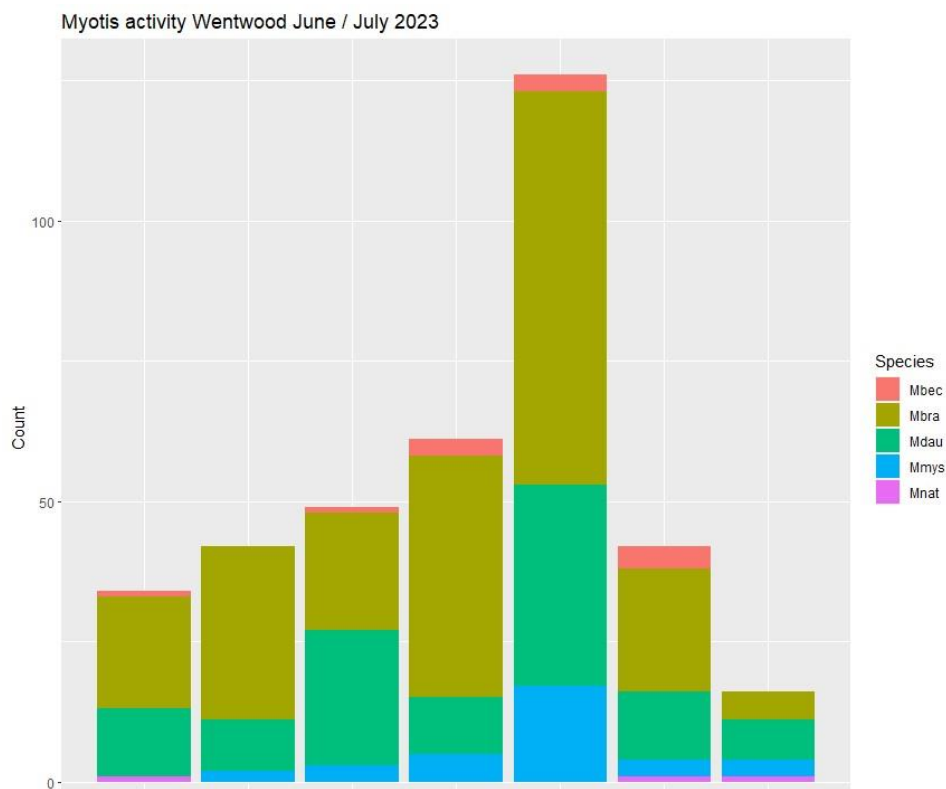

Ffigur 8 Ystlum Trwyn Pedol Fwyaf wedi'i ddal yn Wentwood, Mai 2022

Roedd dal yr ystum hwn yn ein gwneud i ni feddwl, roedd yr ystum yn annhebygol iawn o fod wedi hedfan i'n rhwydi niwl ar drac coedwigaeth yn Wentwood, o un o'r safleoedd mamolaeth hysbys yn y sir ger Cas-gwent neu Drefynwy. Roedd y posibilrwydd o glwyd anhysbys arall gerllaw yn llawer mwy tebygol. Roedden ni'n gobeithio olrhain ystum nad oedd yn feichiog yn hwyrach yn y tymor, i geisio dod o hyd i safle'r glwydo, ond yn anffodus ni ddaliwyd unrhyw ystumod Trwyn Pedol Fwyaf pellach yma'r flwyddyn honno.

Roedd Cynllun B yn cynnwys defnyddio dau synhwyrdd ystumod statig yn Haf 2023 gyda thirfeddianwyr oedd â diddordeb ac yn barod i helpu, tua'r gogledd, un i'r gogledd o Wentwood (synhwyrdd A) a'r llall ar iard fferm ger Gaerllwyd (synhwyrdd B). Ariannwyd Synhwyrdd A, model Anabat Swift, gan grant bach y Bartneriaeth Natur Lleol yn 2021. Wedi'i ddefnyddio'n flaenorol i nodi ystum lleiaf Natusius yng Nghors Magwyr, fe'i defnyddiwyd y tro hwn ar gyfer tair sesiwn ym mis Mehefin a mis Gorffennaf pan oeddem yn gobeithio cadarnhau mwy o weithgaredd ystumod Trwyn Pedol Fwyaf yn agos at Wentwood. Wedi'i leoli'n agos at lwybr ceffyl coediog ar gyrion glaswelltir niwtral, recordiodd y synhwyrdd symiau mawr o ddata er gwaethaf yr haf gwlyb.

Ffigur 9 Graff bar yn dangos canlyniadau gweithgaredd Myotis yn Wentwood, Mehefin / Gorffennaf 2023

Er ein siom, doedd dim llawer o weithgaredd ystumod trwyn pedol fwyaf wedi'u recordio ar y naill synhwyrdd na'r llall, ond roedden nhw yno mewn niferoedd bach ar ddata gan synhwyrdd A.

Fodd bynnag, er mawr lawenydd i ni, yr hyn a recordiwyd gennym oedd lefel ddiddorol o weithgaredd ystumod Barbastelle a nifer sylweddol o synau posib gan ystumod Bechstein. Mae ystumod Barbastelle yn cael eu recordio a'u nodi ar synwryddion ystumod yn eithaf rhwydd, ac maent wedi'u cofnodi'n flaenorol yn Wentwood. Fodd bynnag, mae'r cofnodion agosaf a gadarnhawyd o'r blaen ar gyfer ystumod Bechstein tua 5 cilomedr i ffwrdd tuag at Ddyffryn Gwy.

Mae ystumod Bechstein yn un o'n rhywogaethau ystumod prinnaf sy'n dibynnu'n llwyr ar gynefinoedd coetir. Y Deyrnas Unedig yw ymyl ogleddol eu hystod Ewropeaidd. Mae'n perthyn i'n rhywogaeth myotis fwyaf o ystumod a gall fod hyd at 10g. Gallai cadarnhau'r ystumod yma fod yn bwysig ar gyfer llywio gwaith rheoli tir a phrosiectau yn y dyfodol.

Cynhaliwyd dau arolwg trawslun hefyd yn ardal Pen-y-cae-mawr gan gynnwys gogledd y goedwig a Bluebell Lane gerllaw Nant Castroggi. Mae arolwg trawslun yn cynnwys cerdded ymlaen, gyda'r synhwrydd ystumod yn barod, gan hefyd wrando a recordio galwadau ystumod, a sgwrsio â chydweithwyr ystumod. Yn anffodus, nid oedd yr un ystum trwyn pedol fwyaf i'w glywed, ond roeddem yn ffodus o glywed grillo'r troellwr mawr a thylluan hirglust newynog, swnllyd ar hyd y llwybr.

Er mwyn cadarnhau ein canfyddiadau dangosol, rydym bellach yn bwriadu ymgymryd â gwaith arolygu pellach y flwyddyn nesaf gan gynnwys, trapio defnyddio rhwydi niwl ar safle'r synhwrydd ystumod A. Er bod ffeiliau sain yn ddefnyddiol, ni fyddwn yn cyflwyno cofnod ar gyfer y rhywogaeth i'r Ganolfan Cofnodi Boamrywiaeth De-ddwyrain Cymru hyd nes y byddwn wedi cael ystum, sydd wedi'i adnabod yn ddibynadwy, yn ein dwylo.

Yn y cyfamser, yn Nyffryn Gwy, mae grŵp ymchwil bach Stephen yn parhau â'r gwaith trapio a monitro hirhoedlog mewn SoDdGA i'r de o Dyndyrn, sy'n ffurfio rhan o Ardal Gadwraeth Arbennig Coetiroedd Dyffryn Gwy.

Mae'r gwaith hwn wedi cynhyrchu dros 800 o nosweithiau o ddata ar weithgaredd ystumod. Mae trapio'n canolbwyntio ar sut mae'r ystumod yn defnyddio'r safle yn y gwanwyn a'r hydref yn ystod heidio. Mae ystumod Bechstein yn ymwelwyr cymharol gyffredin ar y safle hwn, fodd bynnag, mae radio-olrhain yn y lleoliad hwn yn wirioneddol anodd oherwydd y topograffi. Rhan o'r prosiect parhaus yma yw cadw llygad am ystumod Myotis, sy'n edrych yn rhyfedd a allai fod yn ystumod Alcathe, sydd ond wedi'u nodi fel preswlydd yn y DU ers 2010 ac y gwyddys ei fod yn swydd Wiltshire.

Os oes unrhyw un eisiau ymuno â'r grŵp ystumod, e-bostiwch yr ysgrifennydd aelodaeth yma:

MonmouthshireBatGroup@gmail.com

Ffigur 10 Ystum Bechstein wedi'i ddal yn Nyffryn Gwy, Medi 2023

Dathlu Eco-weithredu mewn Ysgolion

Mae'r PNLI a'n cydweithwyr addysg amgylcheddol yn edrych i gasglu gwybodaeth am yr hyn y mae ysgolion yn Sir Fynwy yn ei wneud i helpu i leihau eu heffaith amgylcheddol o ddydd i ddydd.

Byddwn yn defnyddio'r wybodaeth a gasglwyd mewn holiadur cychwynnol i ddatlu cyflawniadau ysgolion ledled Sir Fynwy a chreu rhwydwaith ar gyfer rhannu gwybodaeth a sgiliau. Gallwn hefyd nodi unrhyw fylchau lle galledd ddarparu cyngor, hyfforddiant neu adnoddau posibl.

Ein nod yw cefnogi pob ysgol yn Sir Fynwy i gyflawni a gosod nodau ar gyfer mynd i'r afael â materion amgylcheddol a grymuso myfyrwyr i wneud gwahaniaeth.

Mae'r holiadur yn cael ei ddatblygu ar hyn o bryd ac mae'n debygol y bydd yn cael ei anfon i ysgolion yn y flwyddyn newydd.

Ffigur 11 Lluniau plant o beillwyr a grëwyd yn ystod gweithdy ysgol

Cyfryngau Cymdeithasol

Os nad ydych yn gwneud hyn yn barod, dilynwch ni ar Facebook, X (Twitter) ac Instagram, lle byddwn yn rhannu diweddariadau a straeon am weithgareddau a chyfleoedd natur ledled Sir Fynwy.

[Facebook - Partneriaeth Natur Lleol Sir Fynwy](#)

[X – Mon LNP](#)

[Instagram – Monmouthshire Inp](#)

Newyddion a Digwyddiadau o Fannau Eraill

Partneriaeth Aber Afon Hafren

Ar hyn o bryd mae Partneriaeth Aber Afon Hafren, mewn cydweithrediad â Chymdeithas Awdurdodau Perthnasol Aber Hafren a Natural England, yn cynnal prosiect sy'n ceisio datblygu gwell dealltwriaeth o'r cyhoedd o effaith aflonyddwch ar rywogaethau adar dŵr yn Aber Afon Hafren. Bydd allbynnau'r prosiect yn llywio datblygiad ymyriadau posibl ar gyfer Aber Hafren, gyda'r nod o leihau effaith aflonyddwch mewn ardaloedd arbennig o sensitif.

Nod yr arolwg ar-lein yw cipio'r safbwyntiau hyn. [Gallwch weld yr arolwg yn Saesneg yma.](#) Neu i gwblhau'r arolwg yn Gymraeg, cliciwch [yma](#).

Lansiwyd yr arolwg ar 10 Hydref a bydd yn cau ar 8 Rhagfyr. Bydd unrhyw gefnogaeth y gallwch ei darparu cyn i'r arolwg ddod i ben yn cael ei werthfawrogi'n fawr.

Canolfan Cofnodi Bioamrywiaeth De-ddwyrain Cymru - Fforwm Cofnodwyr Gwent Morgannwg

Bydd fforwm cofnodwyr nesaf Canolfan Cofnodi Bioamrywiaeth De-ddwyrain Cymru Gwent Morgannwg yn cael ei gynnal yn bersonol am y tro cyntaf ers 2020 a bydd yn cael ei gynnal ddydd Sadwrn 20^{fed} Ionawr 2024 yn Theatr Sony ym Mhen-y-bont ar Ogwr.

Yn dathlu 20 mlynedd o'r Ganolfan Cofnodi Bioamrywiaeth De-ddwyrain Cymru, bydd gan y digwyddiad amrywiaeth o sgysiau, gwobrau, cwis a chacenni!

Mae'r digwyddiad am ddim yn agored i bawb sydd â diddordeb mewn bywyd gwylt a chofnodi yn Ne Cymru.

Mae mwy o fanylion ar gael yma, lle gallwch archebu lle:

[Tocynnau Fforwm Recordwyr Gwent-Morgannwg 2024, Sadwrn 20 Ionawr 2024 am 10:00 | Eventbrite](#)

Ymddiriedolaeth Bywyd Gwylt Gwent

Mae gan Ymddiriedolaeth Bywyd Gwylt Gwent sgysiau wedi'u trefnu gan ystod o siaradwyr dros y misoedd nesaf, gyda phob un yn The Grange, Brynbuga, Sir Fynwy:

Dyfrgwn ar Afon Wysg

Dydd Mercher 13^{eg} Rhagfyr 2023 – 7:30pm – 9:00pm

Siaradwyr: Sarah du Plessis ac Emily O'Rourke (Prosiect Dyfrgwn Prifysgol Caerdydd)

Chwilio am Fywyd Gwyllt gyda Chamera

Dydd Mercher 10^{fed} Ionawr 2024 – 7:30pm – 9:00pm

Siaradwr: Chris Hatch

Eryrod Coedwig Mwyaf Pwerus y Byd

Dydd Iau 15^{fed} Chwefror 2024 – 7:30pm – 9:00pm

Siaradwr: Steve Roberts

Pili Palod Gwent

Dydd Mercher 13^{eg} Mawrth 2024 – 7:30pm – 9:00pm

Siaradwr: Andy Karran

Gellir dod o hyd i fanylion llawn y sgysiau sydd ar ddod yma:

[Digwyddiadau | Ymddiriedolaeth Bywyd Gwyllt Gwent](#)

Ffigur 12 Dolydd blodau gwyllt yn Sir Fynwy

Cyfleoedd Ariannu

Cadwch Gymru'n Daclus

Mae Cadwch Gymru'n Daclus yn cynnig pecynnau Lleoedd Lleol ar gyfer Natur i drawsnewid mannau nas carwyd yn erddi natur neu fannau tyfu bwyd cymunedol.

Mae'r pecynnau rhagdaledig yn amrywio o brosiectau garddio bach i berllannau a gweddnewidiadau ar raddfa fawr. Mae pob un yn cynnwys planhigion brodorol, offer a deunyddiau eraill.

Gellir dod o hyd i'r manylion llawn ar eu gwefan yma:

[Lleoedd Lleol ar gyfer Natur - Cadwch Gymru'n Daclus](#)

Y Cyfarfod Nesaf:

Bydd y cyfarfod PNLI nesaf yn cael ei gynnal ar-lein trwy Teams ar **31^{ain} Ionawr am 5pm**, bydd y ddolen Teams yn cael ei hanfon allan yn dilyn y cylchlythyr hwn.